

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR 487
RADY MIASTA KONINA

z dnia 27 stycznia 2021 r.

w sprawie nadania nazwy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Koninie.

Inicjatywę uchwałodawczą w sprawie nadania Miejskiej Bibliotece Publicznej w Koninie imienia Zofii Urbanowskiej wniósł radny Tomasz Andrzej Nowak.

Opiniując inicjatywę Prezydent Miasta Konina wyraził zdanie, że nadanie imienia bibliotece ma ogromne znaczenie i będzie potwierdzeniem jej rangi i pełnionej roli w Koninie. Dlatego wybór patrona powinien być dobrze przemyślany i zgodny z oczekiwaniami mieszkańców.

Proponowana patronka MBP w Koninie, to postać historyczna, znana i uznana pisarka, związana z Koninem i Wielkopolską, zasłużona dla miasta, nie budząca kontrowersji, godna uczczenia w formie nadania jej imienia ww. instytucji kultury.

Zofia Urbanowska

Pisarka żyjąca w l. 1849 – 1939 r. Autorka książek obyczajowych oraz dla dzieci i młodzieży, m.in.: „Cudzoziemiec”. „Księżniczka”, „Gucio zaczarowany”, „Atlanta”, „Złoty Pierścień”, „Wszchemocni”. Pierwsza piewczyni Tatr „Róża bez kolców”, wskazywana jako prekursorka powieści fantasy. Odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski Polonia Restituta - 1929 r., Srebrnym Wawrzynem Polskiej Akademii Literatury – 1935 r. W 1930 r. otrzymała honorowe obywatelstwo miasta Konina. Po śmierci Z. Urbanowskiej, w styczniu 1939 r. społeczeństwo Konina wskazało pisarkę jako patronkę dla Biblioteki Miejskiej.

U progu odzyskania przez Polskę niepodległości, w Koninie istniały dwie ogólnodostępne biblioteki: licząca przeszło 3000 tomów Biblioteka Miejska własność Towarzystwa Dobroczynności w Koninie oraz Biblioteka Żydowska także licząca przeszło 3000 tomów książek.

Warto wspomnieć o inicjatywie konińskich samorządowców i działaczy społecznych z 1939 r. 1 stycznia 1939 r. zmarła otoczona nimbem chwały pisarka Zofia Urbanowska. W lokalnym tygodniku „Głos Koniński” wydawanym przez Wydział Powiatowy w Koninie, opisano jak koninianie zdecydowali się uczcić pisarkę całym szeregami inicjatyw.

23.01.1939 r. powołali Komitet Uczczenia Pamięci Zofii Urbanowskiej. Założone cele to: otoczenie opieką jej spuścizny, urządzenie wystawy pamiątek, nadanie jednej z konińskich szkół powszechnych (podstawowych) jej imienia, ufundowanie

pomnika i utworzenie Biblioteki Publicznej im. Zofii Urbanowskiej. Nowa biblioteka miała być nowoczesna z własnym lokalem i całkiem nowym księgozbiorem. W skład komitetu weszli: Ksiądz Kanonik Jan Kabata prezes, mgr M. Kozłowski sekretarz oraz członkowie: Bronisława Kabata żona dr Tomasza Kabaty, sędzia p. Łyczywek, Jan Urbanowski z Laskówca i Janina Wesołkowa - właścicielka drukarni E.P. Michel. Inicjatywy te popierała także Rada Miejska Konina. Ich realizację przerwał wybuch II Wojny Światowej.

Dopiero w 1957 r. na fali postalinowskiej odwilży październikowej imię pisarki nadano dzisiejszej Szkole Podstawowej nr 1 w Koninie. W 1977 r. przed szkołą stanął skromny pomnik pisarki. Gromadzeniem pamiątek po pisarce i jej spuścizną literacką od lat zajmuje się Miejska Biblioteka Publiczna w Koninie, w której w 2019 r. wydano biografię pisarki pt. „Na służbie u Kopciuszka. Biografia i Twórczość Zofii Urbanowskiej”.

W ciepłym słowie wstępnym do biografii, Prezydent Miasta Konina Piotr Korytkowski powołał się na słowa pisarza Jarosława Iwaszkiewicza: „Dobrze byłoby, aby każde z miasteczek miało takiego patrona lub patronkę”.

Wydanie książki i pełne rocznice urodzin i śmierci pisarki były podstawą do ogłoszenia w 2019 r. „Roku Zofii Urbanowskiej”, który mógł zakończyć się nadaniem bibliotece imienia pisarki. Wcześniej taki rok obchodzono w 2009 r. To właśnie w 2009 r. w Sejmie RP, Poseł Tomasz Piotr Nowak wspaniale przedstawił postać pisarki, na której książkach dla dzieci i młodzieży wychowywał się Czesław Miłosz (6 kadencja, 40 posiedzenie, 3 dzień – 23.04.2009 r.).

Rada Miasta Konina pozytywnie opiniuje inicjatywę nadania Miejskiej Bibliotece Publicznej w Koninie imię Zofii Urbanowskiej.

Przewodniczący
Rady Miasta Konina
/-/ Tadeusz Wojdyński